

Η ομιλία του Α. Παπανδρέου για την Παιδεία στη Βουλή

Συνέχεια από την 4η σελίδα

«Η Σύνοδος εκτιμά, ότι η αιτία της κρίσεως στο Έλληνικό Πανεπιστήμιο δεν βρίσκεται μόνο στο φοιτητικό χώρο, και μάλιστα στις μεμονωμένες περιπτώσεις καταλήψεις που παρουσιάστηκαν πρόσφατα. Οι ανησυχίες του μεγαλύτερου μέρους των φοιτητών και οι διαμαρτυρίες τους, ανεξάρτητα αν εκδηλώνονται με σωστές ή όχι ενέργειες, είναι απλά συμπτώματα και αναπόφευκτη συνέπεια της κρίσεως που μαστίζει σήμερα το Έλληνικό Πανεπιστήμιο και όχι αιτία της κρίσεως αυτής. Τα βαθύτερα αίτια της κρίσεως του Πανεπιστημίου σχετίζονται άμεσα με την όξυνση σοβαρών προβλημάτων που η λύση τους χρονίζει για πολλές δεκαετίες. Έπειδη η εκάστοτε υπεύθυνη πολιτική ηγεσία του τόπου, Κυβέρνηση και πολιτικά Κόμματα — καταγγέλλουν και Κυβέρνηση και πολιτικά Κόμματα — δεν αντιμετώπισαν σωστά το πρόβλημα της παιδείας και το έθεσαν σε δευτερεύουσα μοίρα στην κλίμακα Ιεραρχήσεως των εθνικών στόχων. Δεν πρότεινε εξάλλου να άγνοηθεί το μέρος της ευθύνης που βαρύνει τους φορείς των Α.Ε.Ι., δηλαδή τους καθηγητές»

Δυστυχώς η Σύγκλητος του Πολυτεχνείου δεν εκπροσωπήθηκε σ' αυτή την Σύνοδο των πρυτάνων. Ο πρύτανης του Έθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου δεν συμμετείχε. ΑΘΑΝ. ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΣ (Υπουργός Έθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων): Στη σύνοδο ήταν.

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Πρόεδρος ΠΑΣΟΚ): «Όχι, όταν με έπεσκέφθησαν επίσημα».

ΑΘΑΝ. ΤΑΛΙΑΔΟΥΡΟΣ (Υπουργός Παιδείας και Θρησκευμάτων): Συμμετείχε...

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Πρόεδρος ΠΑΣΟΚ): Μπορεί, αλλά δεν συμμετείχε σέ' ό,τι με άφορα. Άκουσα όλους τους πρυτάνεις πλην αυτού. Ήταν άπών.

ΟΙ ΕΥΘΥΝΕΣ ΤΗΣ ΣΥΓΚΛΗΤΟΥ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ

«Αλλά η Σύγκλητος, πώς να χαρακτηρίσουμε τις πράξεις της; Νομίζω ότι και πάλι εδώ θα αναφερθώ στην ένγκυση κυβερνητική εφημερίδα την «ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» η οποία ούτε λίγο, ούτε πολύ έχει τα εξής: να πει σάν κύριο άρθρο για την Σύγκλητο:

«Η Σύγκλητος του Πολυτεχνείου μετά 60 μέρες διακοπής του έργου της αποφάσισε δυο πράγματα: Πρώτον, να υποχωρήσει στο εκπαιδευτικό θέμα και δεύτερον να κωφεύσει στο κοινωνικό και πολιτικό θέμα.

Τό γεγονός, ότι περίμενε να λήξει πρακτικό από εξάμηνο για να συνεδριάσει και να αναγγείλει το δίκαιο μέρος των φοιτητικών αιτημάτων δεν συμβιβάζεται με την κοινή λογική.

Με την απώλεια του εξαμήνου η κρίση όξυνεται, και οδηγούμεθα με μαθηματική ακρίβεια στην κλιμάκωση της ανωμαλίας. Η αναγκαιότητα της δεδαιότητας αυτής είναι άκρως ανησυχητική. Και αυτό παρά το ότι, τόσο η Κυβέρνηση όσο και τα πολιτικά κόμματα όσο και η Σύνοδος των Πρυτάνων και κυρίως η κοινή γνώμη ήθελαν την συμφιλίωση του Πολυτεχνείου».

Αυτά από την εφημερίδα «Καθημερινή».

Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ ΓΙΑ ΤΟ ΦΟΙΤΗΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

Τό ΠΑΣΟΚ, έννοει απόλυτως τόν άγώνα των φοιτητών μας για μία σωστή Παιδεία. Ένας άγώνας με μακρά Ιστορία στόν τόπο αυτό, με μακρά Ιστορία και σέ άλλες χώρες τού κόσμου και ούτε για μία στιγμή θά πρέπει νά ξεχνάμε πώς τά παιδιά πού μάχονται σήμερα στό Πολυτεχνείο, μάχονται για σπουδές ανώτερες, για δελτία των σπουδών τους. Ό ίδιος ο Πρωθυπουργός σας αναφέρθηκε στό 15%. Δεν περιμένετε

προσφορά των παιδιών τού Πολυτεχνείου τόν Νοέμβριο τού 1973.

Τό ΠΑΣΟΚ όμως, σάν κίνημα, ένώ διακαίνει απόλυτα τούς άγώνες των φοιτητών ταυτόχρονα, σέ ό,τι άφορά τις μεθόδους πάλης και άγώνα, παίρνει τήν έξής θέση:

Νά μήν επιλέγονται μέθοδοι πάλης και άγώνα πού νά άποκόπτουν τό φοιτητικό κίνημα από τό λαό μας. Θά πρέπει κάθε δήμα της νεολαίας μας νά έχει τήν κατανόηση και τήν βαθιά ένγκριση τού λαού μας.

Δέν μπορούμε νά ένγκρινουμε μεθόδους πού οδηγούν σέ μόνιμη υποβάθμιση των σπουδών και δέν έννοούμε επίσης τό νά πέφτουν θύματα οι νεολαίοι μας σέ παγίδες πού στήνονται από τήν άκροδεξιά και άλλες έξτρεμιστικές ομάδες.

Κύριε Πρόεδρε της Κυβέρνησης, θέλω νά έπισημάνω, ότι τά έπίσημα όργανα τού φοιτητικού κινήματος, ή ΕΦΕΕ, τά Συμβούλια της φοιτητικής νεολαίας, έχουν φερθεί και φέρονται μέ ζήλητή υπευθυνότητα.

Δέν άρνουμάστε, ότι υπάρχουν μεμονωμένες περιπτώσεις ομάδων, όλιγάριθμοι φοιτητές, πού συμβάλλουν στήν όξυνση της κρίσης, άλλοι γιατί είναι βαθύτερη τους πίστη μιάς άλλης μορφής κοινωνία και πολιτεία, άλλοι σάν όργανα της ανωμαλίας, τά όποια περιέργως έχουν ανάμεσά τους διασυνδέσεις.

Αν μελετήσει κανείς τις BRIGATE ROSSE της Ιταλίας θά καταλήξει τελικά σέ όργανα της αστυνομίας όχι μόνο της Ιταλίας αλλά και της Γαλλίας και άλλων χωρών, όπως οι τελευταίες έρευνες έχουν άποκαλύψει.

Υπάρχει δίκτυο πανευρωπαϊκό τό όποιο καθοδηγείται από σκοτεινές δυνάμεις, δυνάμεις της ανωμαλίας τις όποιες θά πρέπει και έμείς νά άναγνωρίσουμε και θά πρέπει σ' αυτό ο λαός νά δώσει τήν παρουσία του, έτσι ώστε ποτέ πιά νά μήν περάσει στήν χώρα μας μία όποιοδήποτε παραδίωση τού πολιτεύματος.

Δ' ΑΚΟΜΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΝΟΜΟ — ΠΛΑΙΣΙΟ

Και τώρα, τελειώνοντας, τί προτείνουμε: ΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ (από τήν πτέρυγα της συμπολιτεύσεως): Καταλήψεις.

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ (Πρόεδρος ΠΑΣΟΚ): Ε. χαριστά.

Κατ' επανάληψη έχουμε προτείνει, όπως γνωρίζε, ο κύριος Πρόεδρος της Κυβέρνησης, τί σύσταση μιάς διακομματικής Επιτροπής για τήν προετοιμασία ενός νόμου - πλαισίου στόν όποιο δέβαια νά συμμετάσχουν όπωσδήποτε ενεργά και όλοι οι άκαδημαϊκοί φορείς. Η τελευταία φορά πού κάναμε αυτή τήν έκκληση, αυτή τήν πρόταση, είναι στις 3 Γενάρη 1980, τόσο πρόσφατα.

Πιστεύουμε και μες, ότι πρέπει τό γρηγορότερο δυνατό νά προχωρήσουμε σέ νόμο - πλαίσιο άποδεκτό από τό Κοινοβούλιο, από μία πλατιά πλειοψηφία, άποδεκτό κατ' άρχή από τούς φορείς της άκαδημαϊκής μας ζωής.

Έπειδη δέν έχουμε άξιοποιήσει σ' αυτό τό Κοινοβούλιο τις Κοινοβουλευτικές Έπιτροπές, θά πρότεινα, ή Κοινοβουλευτική Έπιτροπή της Παιδείας, ή όποια έκφράζει όλα τά κόμματα στή Βουλή, νά αναλάβει τό γρηγορότερο δυνατό τήν προετοιμασία τού εδάφους, για τή διαμόρφωση ενός σχεδίου νόμου - πλαισίου τό όποιο μέ τή σύμφωνη γνώμη και της άκαδημαϊκής κοινότητας, θά έλθει πρós ψήφισή στή Βουλή.

Νομίζω πως άκούσα, δέν είμαι δέβαιος από τόν τρόπο πού τό έλεγε ο Πρωθυπουργός, ότι τό θέμα της απώλειας τού εξαμήνου έχει λυθεί. Άν δέν έχει λυθεί, καλούμε πραγματικά τήν κυβέρνηση, παρά τήν τυπική πιά αυτότελεια τού Πολυτεχνείου, νά παρέμβει και νά έπιβάλει στήν περίπτωση αυτή, νά πραγματοποιηθούν οι σπουδές.

Όταν έχουμε, σάν Πολιτεία, επέμβαση τόσες και τόσες φορές, εδώ τό δόξακαμε βί-

τοια άπόφαση. Δέν επιτρέπεται νά χαθεί τό έξάμηνο για τούς φοιτητές. Η συντριπτική πλειοψηφία των φοιτητών έπιθυμούν νά έπιστρέψουν για νά συνεχίσουν τις σπουδές τους συνεχίζοντας ταυτόχρονα τόν άγώνα τους για μία άνψωση τού έπιπέδου της Παιδείας μας.

Αγαπητοί συνάδελφοι, πέρα από τό νόμο - πλαίσιο άπαιτείται και ένα νέο πνεύμα, μία νέα πνοή. Δέν άρκούν οι νόμοι, οι ένγκυλίες, οι άποφάσεις.

Πρώτα απ' όλα, για τό πνεύμα αυτό, ή ιεραρχία και ή νομιμότητα μέσα στά Πανεπιστήμια θά πρέπει νά πηγάζουν από τό έπιστημονικό κύρος και τό δημοκρατικό ήθος των καθηγητών. Θά πρέπει πάντοτε, ή κρίση για τή στελέχωση των Πανεπιστημίων νά είναι άξιοκρατική και δέν επιτρέπεται στήν άρχή της νομιμότητας των καθηγητών, νά άγνοείται ή έπιστημονική πρόοδος τού καθηγητή της Τακτικής Έδρας, τήν όποια έλπίζουμε φυσικά νά διώξουμε από τό λεξιλόγιο τού Πανεπιστημίου μας. Άλλά ο καθηγητής μας, άσχετα από τό πόσα χρόνια διδάσκουν, άσχετα από τό σημείο στό όποιο βρίσκονται ιεραρχικά, θά πρέπει διαρκώς νά κρίνονται και έπαυακρίνονται για τήν άποτελεσματική τους παρουσία, τόσο στήν αίθουσα διδασκαλίας, όσο και τήν έρευνα. Δέν μπορεί νά μετατρέπεται ο καθηγητής σέ συνταξιούχο, μόλις πάρει τήν Τακτική του Έδρα.

Πρέπει νά άναπτύξουμε, όσο μπορούμε πιο γρήγορα, ένα σύγχρονο πρόγραμμα σπουδών πού νά είναι δεμένο μέ τό περιβάλλον, μέ τήν κοινωνία μας, μέ τήν παραγωγική διαδικασία. Θά πρέπει δίπλα στήν αυτόδιοίκηση και τήν αυτότέλεια των πανεπιστημίων νά εφαρμόσουμε τόν άυστηρό κοινωνικό έλεγχο.

Τόνισα και πρίν δι, όπως για τήν Έθνική μας Άμυνα, έτσι και για τήν Έθνική Παιδεία δέν νοούνται οικονομίες. Είναι τά δύο κεφάλαια πού στηρίζουν τήν ύπαρξη της χώρας μας, τού λαού μας.

Θά πρέπει όχι μόνο οι υλικές άμοιβές τού καθηγητικού προσωπικού, αλλά και οι ήθ.κές και πνευματικές άμοιβές θά πρέπει νά είναι τέτοιες ώστε νά καθίσταται δυνατό στόν καθηγητή νά παραμείνει στό βήμα, νά παραμείνει πρώτος στήν έρευνα.

Πιστεύουμε στήν ισότιμη συμμετοχή των φορέων της πανεπιστημιακής Κοινότητας, αλλά όχι στήν Ισοπέδωση. Άλλο «ίσοτιμη συμμετοχή» και άλλο «ίσοπέδωση».

Δέν μπορούμε παρά νά τιμούμε έμεις ενός κλάδου έναν έρευνητή πού έχει άνοιξει νέους όρίζοντες στήν επιστήμη, άσχετα από τό γεγονός ότι μπορεί νά έχουμε άκόμη και τήν ίδια τυπικά θέση στήν πανεπιστημιακή διαδικασία.

Για τούς σπουδαστές, για τήν σπουδάζουσα νεολαία μας θά πρέπει ο έλεγχος νά είναι άυστηρός, αλλά και δίκαιος, γιατί σήμερα πιθανότατα είναι βέβαιον, ότι δέν είναι δίκαιος και είναι άυστηρός κατά περίπτωση.

Θά πρέπει πράγματι νά προστατευθεί τό πανεπιστημιακό άσυλο, άσυλο για όλους τούς άκαδημαϊκούς φορείς, για όλους όσους συμμετέχουν στό περιβάλλον της άκαδημαϊκής ζωής. Θά πρέπει νά υπάρχει, δηλαδή, έλεύθερη διακίνηση Ιδεών.

Θά πρέπει και ή Κυβέρνηση και ο κ. Πρωθυπουργός νά όμολογήσουν, ότι οι άγώνες των φοιτητών έφεραν στήν έπιφάνεια τήν βαθειά κρίση πού μαστίζει τήν Άνώτατη Παιδεία μας. Δέν πρέπει νά ξεχνάμε ότι ο Ν. 815, ο όποιος άποδοκιμάστηκε ήδη από τήν Κυβέρνηση, άποδοκιμάστηκε ύστερα από σκληρούς άγώνες, από μία μαχητική παρουσία της νεολαίας μας. Και πράγματι ο άπαράδεκτος αυτός νόμος έχει παύσει νά ισχύει.

Είναι τεράστιες οι ευθύνες της Κυβερνητικής παράταξης και των προγενεστέρων παρατάξεων άπέναντι στά Έλληνικά νιάτα. Τους καλούμε έστω και αυτή τήν τελευταία ώρα νά αναλογισθούν τις ευθύνες τους. Άλλά είναι δέβαιο ότι ο Έλληνικός λαός στόν βωμό της αλλαγής θά φέρει τάχιστα τό ΠΑΣΟΚ στήν έξουσία για νά άναστήσει αυτό τό εκπαιδευτικό του πρόγραμμα.